

Kestävyyttä metsiin vesienhallinnalla ja ennallistamisella

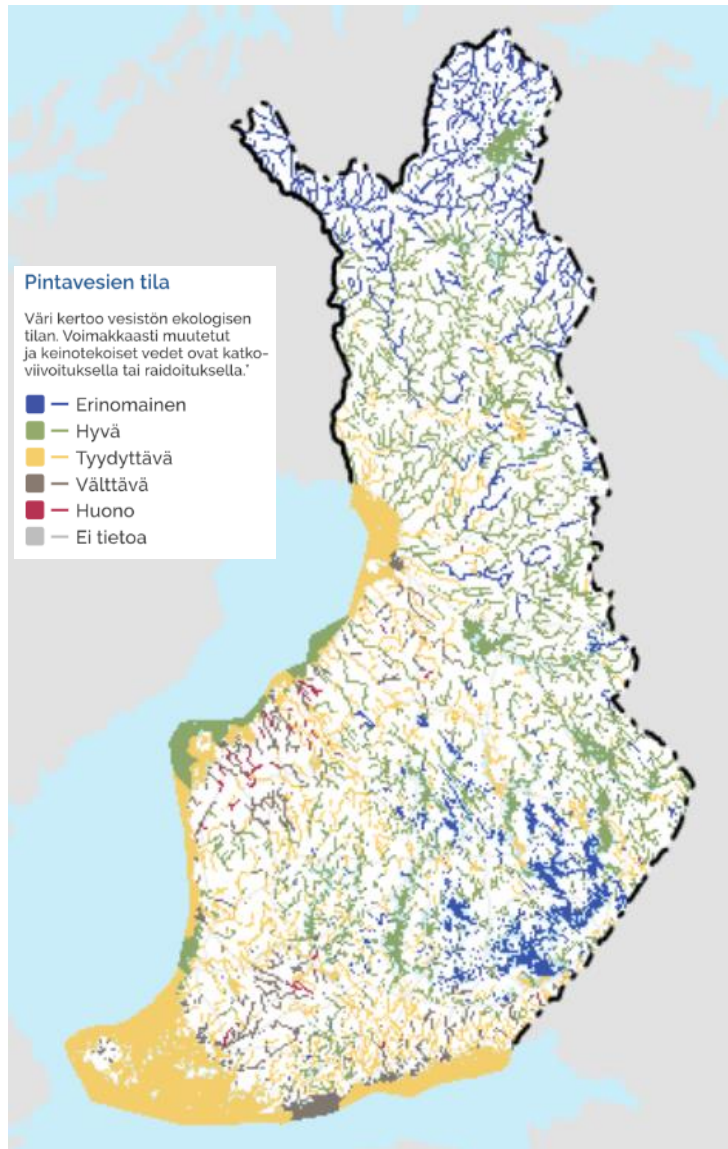
Tiina Ronkainen
Johtava asiantuntija

7.5.2025
Päättäjien Metsäakatemia

Vesi virtaa, metsässäkin

- Metsätalouden toimenpiteillä on vaikutusta siihen, kuinka puhtaana tämä vesimäärä jatkaa matkaansa pinta- ja pohjavesiin ja sitä kautta ihmisten ja koko ekosysteemin käyttöön ([MHS](#)).
- Suomi sijaitsee alueella, jolla sademäärien odotetaan ilmaston lämpenemisen myötä kasvavan.
- Sateisuudella ja sen muutoksilla on vaikutuksia ekosysteemeihin, infrastruktuuriin, ihmisiin ja elinkeinoihin. Sateisuuden muuttuessa monella yhteiskunnan sektorilla tarvitaan sopeutumistoimia ([Luomavirta ym. 2025](#)).

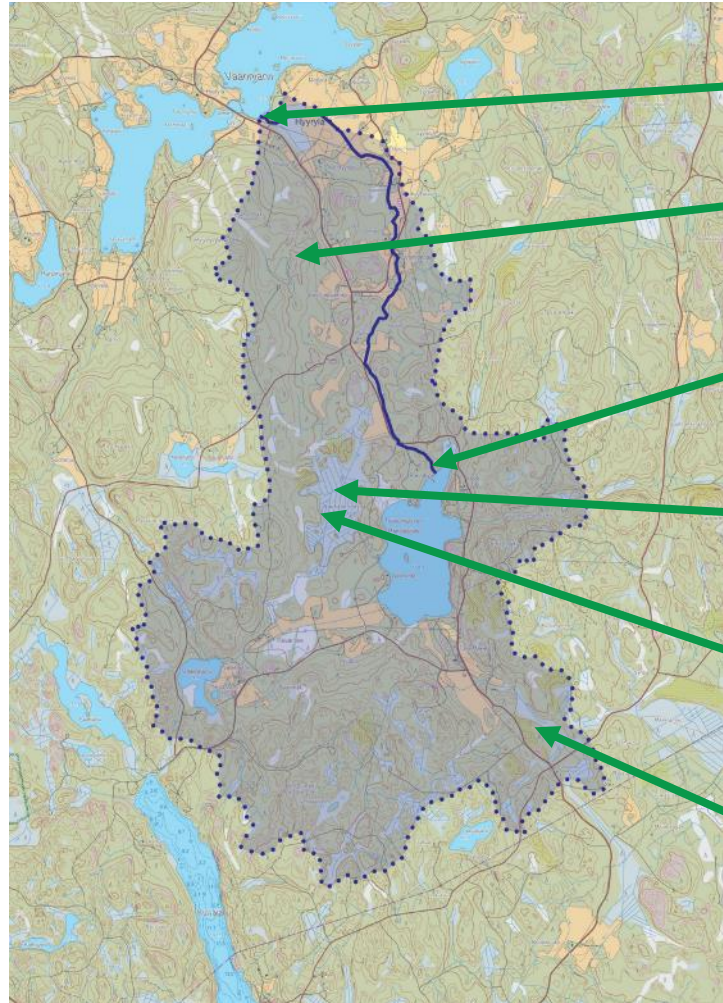

- Miksi olemme tilanteessa, että vesien tilaa tulee parantaa?
- Suometsät – veden vaivaamat alueet
 - Puuta hyvin tuottavan metsämaan lisäys
 - Vesiensuojelun tarve
 - Epäonnistuneet ojitukset
- Miksi vesienhallintaa tulee pohtia?
 - Kuivuus vs. tulvat
 - Veden liikkeiden tasaaminen
 - Metsien kestävyysden vahvistaminen

Vesien hallinta valuma-alueella

- Vesien hallinnan moninaiset hyödyt: monimuotoisuus, vesien tilan ja luonnon resilienssin parantaminen
- Ohjauskeinot: lait, direktiivit ja strategiat; kannusteet; informaatio-ohjaus, metsäsertifiointi, tiekartat ja markkinoiden toiminta
- Suunnittelu ja toimenpiteiden toteutus koko puuntuotannon ketjussa (kuviotaso)

Valuma-alueetarkastelu

Metsänkäsittelyn suunnittelu

Suojavyöhykkeet, vaihtoehdot ja painotukset

Ojien kunnostuksen tarveharkinta

Vesiensuojelurakenteet- ja ratkaisut

Vedenpalautus / Ennallistaminen

Ohjauskeinot ja suunnittelutyökalut

■ Ohjauskeinot

- Lait (metsä-, luonnonsuojelu-, vesilaki, MRL, Ilmastolaki)
- Kannusteet: Metsätalouden määräaikainen kannustejärjestelmä, joutoalueiden metsitystuki, Luonnonsuojelulain tukijärjestelmä, Vapaaehtoinen ekologinen kompensatio
- Informaatio-ohjaus
- Metsäsertifiointi, tiekartat, luontoarvomarkkinat
- EU: Metsästrategia, Vesipuitedirektiivi, Luontostrategia, LULUCF-asetus, Ennallistamisasetus

■ Suunnittelu ja toimenpiteiden toteutus koko puuntuotannon ketjussa (kuviotaso)

- Kasvatustapa, korjuu- ja uudistamistapa, puulajit, ojien kunnostukset, työmaasuunnittelu, urakointi
- Tarveharkinta ja mahdollisimman kevyet toimenpiteet
- Vesiensuojeluratkaisut ja -rakenteet
- Ennallistaminen

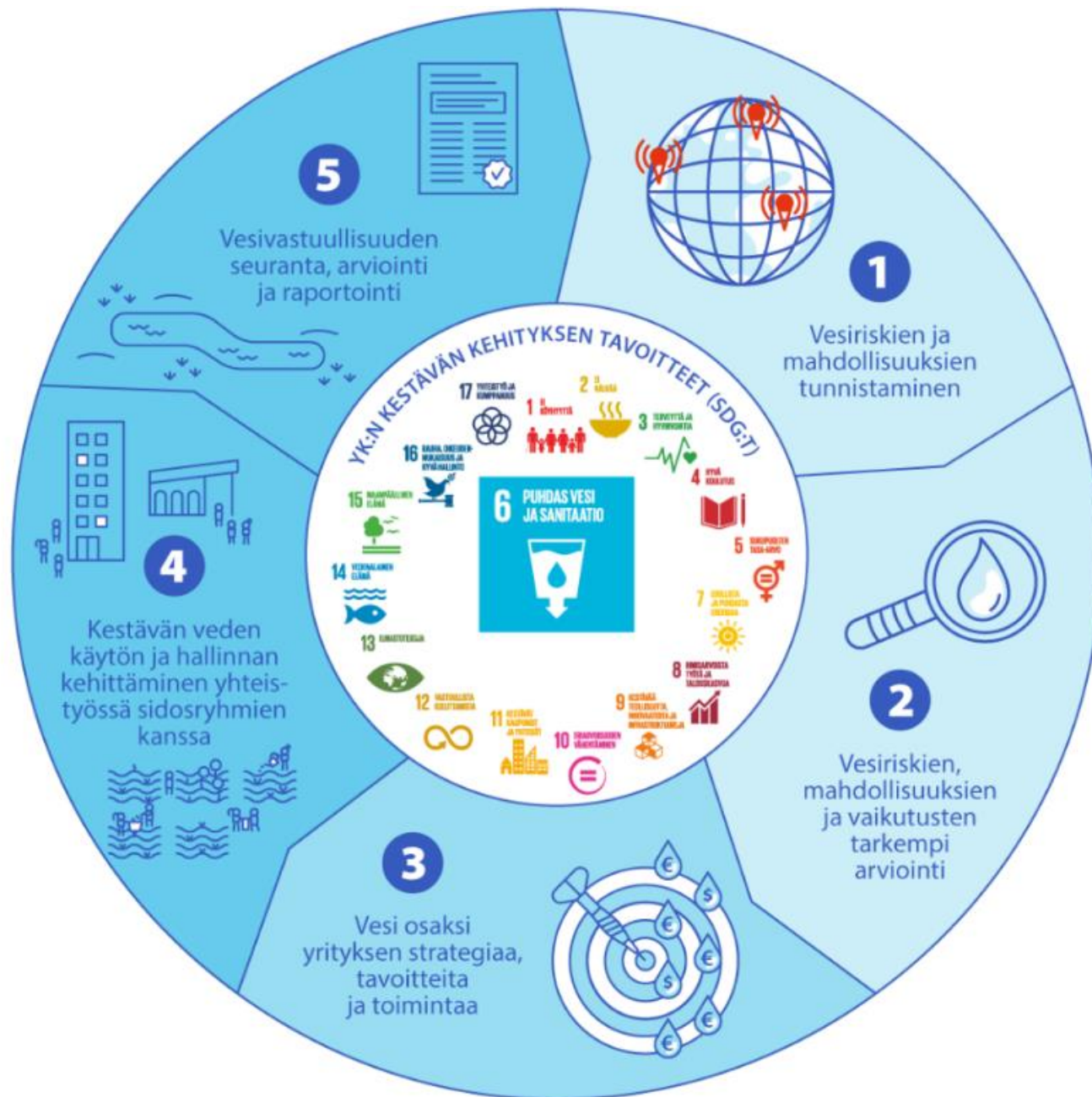
Jokainen metsäkuvio on osa isompaa valuma-aluetta.

Tarvitaan metsänhoidon ja -kasvatuksen sekä vesienhallinnan ja ennallistamistoimien yhteensovittamista sekä toimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta koko puuntuotannon ketjussa.

Vesivastuullisuus

”Vesivastuullisuus tarkoittaa, että **yritys käyttää vettä ympäristön kannalta kestävästi** ja että veden käyttö on samalla sosiaalisesti ja kulttuurisesti oikeudenmukaista ja taloudellisesti kannattavaa. Se merkitsee, että **yritys kantaa vastuun vaikutuksistaan ja hallitsee toimintansa vesiriskit**. Vesivastuullisuus avaa yrityksille uusia mahdollisuuksia ja kannustaa etsimään yhteisiä ratkaisuja vedenkäyttöön. Ratkaisut voivat olla esimerkiksi **tekniisiä parannuksia, vesiensuojelun edistämistä tai vesivarojen hallinnan kehittämistä**. Toimet eivät rajoitu yrityksen omiin toimipaikkoihin vaan ottavat huomioon koko valuma-alueen. Ne kattavat yrityksen koko **hankinta- ja arvoketjun** myös Suomen rajojen ulkopuolella. Vesivastuullisuuden ytimessä ovat yritykset, mutta sen edistämisessä merkittävä asema on myös valtiolla ja kunnilla sekä tutkimuslaitoksilla ja kansalaisilla.”

<https://www.vesi.fi/teemasivu/vesivastuullisuus/>

Tapio – metsän, luonnon ja paikkatiedon asiantuntija

- Tapio tarjoaa tutkimukseen perustuvaa tietoa ja asiantuntijapalveluita sekä tehokkaita ratkaisuja metsien kestävään hyödyntämiseen.
- Ydinsaamistamme on metsien hoito, metsäluonto, puhtaat vedet ja ennallistaminen, maankäytön ja metsävarojen hallinta sekä paikkatiedon hyödyntäminen.

Tapio perustettiin vuonna 1907 Suomen metsänhoitoyhdistys Tapion nimellä.

Se on valtio-omisteinen yritys, joka tuottaa lisäarvoa metsänomistajille, yrityksille, sidosryhmille ja muulle yhteiskunnalle.

Vesiosaaminen Tapiossa

- Elinympäristöjen tilaa parantavien luontotokeojen suunnittelu
- Valuma-aluesuunnittelu
- Ennallistamisen ja vesiensuojelun suunnittelu ja kouluttaminen
- Turvetuotantoalueiden jatkokäyttö
- Seuranta ja vaikutusten arviointi

Lisätietoa:

<https://tapio.fi/palvelut/vastuullisuus/>

Lähteet ja luettavaa

- [Luomavirta ym. 2025: Sateisuuden havaittuja ja ennakoituja muutoksia Suomen maakunnissa](#)
- [MHS – Metsänhoidon suositukset: https://metsanhoidonsuositukset.fi/fi/kategoriat/vesiensuojelu](https://metsanhoidonsuositukset.fi/fi/kategoriat/vesiensuojelu)
- <https://www.vesi.fi/karttapalvelu/>
- <https://www.vesi.fi/teemasivu/vesivastuullisuus/>
- [Metsätalouden tulosperusteiset tuet. Työryhmän muistio](#)
- [Synteesiraportti : Talousmetsien luonnon monimuotoisuuden kehitys ja luonnonhoidon vaikuttavuus](#)

Tapion Metsäntuntijat-podcast

Tapion Metsäntuntijat-podcast pureutuu suomalaisten metsien käytön ajankohtaisiin keskusteluaiheisiin. Keskustelua luotsaavat Tapion asiantuntijat ja vieraina kuullaan monipuolisesti metsäalaa edustavia ammattilaisia, tutkijoita, vaikuttajia ja metsänomistajia.

<https://tapio.fi/podcast/>

KIITOS

TAPIO - METSÄNTUNTIJA

WWW.TAPIO.FI

Tiina Ronkainen
Johtava asiantuntija
050 322 95 66
tiina.ronkainen@tapio.fi